

Aan Vaste Commissie VWS, Tweede Kamer der Staten-Generaal
Van Zorgverzekeraars Nederland
Datum 27-2-2024
Contact Wouter Kniest – w.kniest@zn.nl
Ons kenmerk ZN-24-004049
Onderwerp ZN-brief voor plenair debat Gezond en Actief Leven Akkoord

Sparrenheuvel 16
Postbus 520
3700 AM Zeist
030 698 8911
info@zn.nl
www.zn.nl

Geachte leden van de vaste Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Aankomende donderdag 29 februari spreekt u met de staatssecretaris van VWS over Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). In deze brief willen wij ter voorbereiding op dit debat uw aandacht vragen voor drie onderwerpen die cruciaal zijn voor het uitvoeren van het GALA op weg naar een gezonde generatie in 2040.

Zorgverzekeraars werken vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) samen met zorgaanbieders en gemeenten om de zorg voor mensen in hun wijk, stad of regio beter te organiseren. **Naast de groeiende vraag naar zorg door de vergrijzing, zien we dat veel mensen kampen met gezondheidsklachten als gevolg van onvoldoende bestaanszekerheid en het gebrek aan een gezonde leefomgeving.**

Het GALA sluit aan op de afspraken uit het IZA; zorgverzekeraars werken samen met het ministerie van VWS en gemeenten om gezondheidsproblemen te bestrijden en mensen te helpen met het aannemen van een gezonde levensstijl. We doen dat bijvoorbeeld door het versterken van de preventie-samenwerkingsverbanden.

Ondanks de goede samenwerking vanuit het GALA missen zorgverzekeraars een aantal cruciale randvoorwaarden vanuit de Rijksoverheid die ervoor zorgen dat we in 2040 daadwerkelijk kunnen spreken van een gezonde generatie:

1. Zorg voor structurele financiering sociaal domein om impasse te voorkomen

Zorgverzekeraars constateren dat gemeenten steeds terughoudender worden in het aangaan van langdurige, domein overstijgende samenwerkingsafspraken met bijbehorende investeringen. Dit heeft te maken met de grote financiële onzekerheid voor gemeenten per 2026 vanwege de aanpassing van de financiering vanuit het Rijk. Daar komt bij dat de meeste regelingen (SPUK-gelden) die in het leven zijn geroepen voor het bereiken van de GALA-doelen ook in 2026 aflopen.

- **ZN roept het kabinet op om te zorgen dat gemeenten kunnen beschikken over voldoende en stabiele financiering voor hun zorg- en welzijnstaken.** Met het oog op een gezonde generatie 2040 is het van groot belang dat gemeenten de komende jaren kunnen zorgdragen voor een sterke en stabiele uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet en Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening.

- **Het is van belang dat de staatssecretaris van VWS op korte termijn in gesprek gaat met gemeenten en hen aanmoedigt om de SPUK-gelden daadwerkelijk te gebruiken** voor de structurele versterking van de sociale basis en het sociaal domein.

2. Leg minimale basis voor sociaal domein vast in een wettelijk kader

Gemeenten hanteren diverse benaderingen voor preventieve gezondheidsmaatregelen; wat in beginsel wenselijk is, gezien de behoefte aan lokaal maatwerk. Maar er is in de ogen van zorgverzekeraars onvoldoende duidelijkheid over de minimale basis die vanuit het sociaal domein geleverd moet worden. Door de verschillende financiële posities van gemeenten ontstaat het risico op 'postcode-zorg'.

- **ZN pleit voor een wettelijk kader dat minimale vereisten vaststelt voor de versterking van het sociaal domein door gemeenten.** Dit kan door de zorg- en welzijnstaken van gemeenten in lijn te brengen met de zorgplicht van zorgverzekeraars en zorgkantoren.
- **Ook is zou de staatssecretaris de kennisdeling tussen gemeenten moeten bevorderen met betrekking tot preventie-arrangementen die werken.** Zo voorkomen we enorme praktijkvariatie, voorkomen we desinvesteringen van gemeenten en bestrijden we postcode-zorg.

3. Wacht niet op samenwerking tot alle onderdelen uit het GALA gereed zijn

Zorgverzekeraars constateren dat een aantal gemeenten terughoudend is bij het ontwikkelen en deelnemen aan langdurige plannen en uitvoeringstrajecten omdat een aantal onderdelen van de ketenaanpakken nog niet klaar is. Zo bestaat er nog geen bewezen effectieve Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) voor kinderen met overgewicht.

- **ZN roept lokale partijen op om niet te wachten met het starten of uitbreiden van de preventie-samenwerking tot alle ontbrekende onderdelen gereed zijn. Deze kunnen op een later moment worden toegevoegd.**

Wij stellen het op prijs als u onze punten betreft bij het debat met de staatssecretaris. Mocht u vragen hebben over de inhoud van onze brief, dan zijn wij zeer bereid een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,
Zorgverzekeraars Nederland

Mevrouw P.H. van Holst-Wormser
Algemeen directeur